

PROUD SPACES

Bydgoszcz, Poland
18.11.2023

Authors: Martyna Kozdra, Dominik Kuc, Anna Niewiadomska
(GrowSPACE Foundation)

This publication was developed as part of an Erasmus+ programme "Proud Spaces" supported by irish national agency Léargas.

The Proud Spaces project is co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union, through Ireland's National Agency for the programme, Léargas. The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ABOUT THE PROJECT

Proud Spaces Partners/Partnerzy Proud Spaces.....	4-5
About the project/O projekcie.....	6-7

ABOUT THE PROUD SPACES MODEL

the Proud Spaces Model/Model Proud Spaces.....	8-11
the Youth Work Principles/Zasady pracy z młodzieżą.....	12-13

CONTEXTS

Youth LGBTQ+ Young People in Europe/Młode osoby LGBTQ+ w Europie.....	14-15
Youth LGBTQ+ Young People in Poland/Młode osoby LGBTQ+ w Polsce.....	16-17
Local context/Kontekst lokalny.....	18-19

GROWSPACE FOUNDATION

Ranking of LGBTQ+ Friendly Schools/Ranking Szkół Przyjaznych LGBTQ+.....	20-21
Rainbow Friday/Tęczowy Piątek.....	22-23
GrowSPACE Foundation's collaboration with young people/Współpraca Fundacji GrowSPACE z młodymi ludźmi.....	24-25
Find out more/Dowiedz się więcej.....	26
Referentions/Odnośniki.....	27

Youth Work Ireland

Youth Work Ireland's members are the largest providers of youth work services to young LGBTQI+ people in Ireland with over 800 young people participating in 48 groups each week. Our work is informed and guided by the principles and values of youth work and all activities are supported by trained and professional youth practitioners. Engagement with Youth Work Ireland member services staff reveals a specific and unique way of working with LGBTQI+ people based on sound youth work values and principles and embedded within Youth Work Ireland's Integrated Youth Services Model. www.youthworkireland.ie

ECYC

ECYC represents a European network of youth work and youth club organisations that practise and promote open youth work and non-formal education. With 23 nationally represented organisations in 20 Council of Europe member states, reaching 1.8 million young people, the organisation has at its heart the support of youth clubs and other forms of neighbourhood youth work. Involving young people and helping them participate actively in their community is the leading principle of Open Youth Work as delivered by ECYC members. ECYC uses open youth work and non-formal education methods in providing young people with the skills and knowledge to make their own informed decisions. www.ecyc.org

GrowSPACE Foundation

GrowSPACE Foundation is a Polish NGO who offers day-to-day activities, including a full range of training, workshops and training for young people in formal and non-formal education settings. Its chief expertise in relation to this programme is in relation to supporting the development of safe spaces for young LGBTQI+ people in schools. Its LGBTQI+ ranking programme widely promotes safe spaces and practices in Polish schools. In the most recent year the programme directly engaged 22,000 people in 2,500 locations across Poland. <https://www.linkedin.com/company/growspace-poland/>.

Youth Work Ireland Laois

Youth Work Ireland Laois is the only fully integrated youth service in County Laois, Ireland. They deliver quality programmes and projects to socially disadvantaged and universal young people living or attending school in the county through youth clubs and youth groups. Youth Work Ireland Laois is committed to a planned programme of education designed for the purpose of aiding and enhancing the personal and social development of young people, through their voluntary participation, and which is complementary to their formal education or vocational education and training. www.ywilaois.com

Youth Work Ireland

Youth Work Ireland to organizacja, która prowadzi wiele działań dla młodych osób LGBTQI+ w Irlandii, z ponad 800 młodymi ludźmi uczestniczącymi w 48 grupach każdego tygodnia. Ich praca z młodzieżą opiera się na określonych zasadach i wartościach, a wszystkie działania są wspierane przez wyszkolonych i profesjonalnych praktyków młodzieżowych. Współpraca z osobami z organizacji Youth Work Ireland ujawnia specyficzny i unikalny sposób pracy z osobami LGBTQI+ oparty na solidnych wartościach i zasadach pracy z młodzieżą oraz osadzony w modelu zintegrowanych usług młodzieżowych Youth Work Ireland.

www.youthworkireland.ie

ECYC

ECYC reprezentuje europejską sieć organizacji pracujących z młodzieżą i klubów młodzieżowych, które praktykują i promują otwartą pracę z młodzieżą i edukację pozaformalną. Zrzeszają 23 organizacje reprezentowane w 20 państwach członkowskich Rady Europy, docierając do 1,8 miliona młodych ludzi. Organizacja ta wspiera kluby młodzieżowe i inne formy sąsiedzkiej pracy z młodzieżą. Angażowanie młodych ludzi i pomaganie im w aktywnym uczestnictwie w ich społeczności jest wiodącą zasadą Otwartej Pracy z Młodzieżą realizowanej przez członków ECYC. ECYC wykorzystuje otwartą pracę z młodzieżą i metody edukacji pozaformalnej, aby zapewnić młodym ludziom umiejętności i wiedzę do podejmowania własnych świadomych decyzji. www.ecyc.org

GrowSPACE Foundation

Fundacja GrowSPACE jest polską organizacją pozarządową, która zajmuje się tematyką równości i zdrowia psychicznego w formalnych i nieformalnych środowiskach edukacyjnych. Naszą główną działalnością związaną z tym programem jest wspieranie rozwoju bezpiecznych przestrzeni dla młodych osób LGBTQI+ w szkołach. Ranking Szkół Przyjaznych LGBTQI+ promuje bezpieczne dla młodzieży queerowej placówki. W ostatnim roku program bezpośrednio zaangażował 22 000 osób w 2500 szkołach w całej Polsce.

<https://www.linkedin.com/company/grow-space-poland/>.

Youth Work Ireland Laois

Youth Work Ireland Laois to jedyna w pełni zintegrowana służba młodzieżowa w hrabstwie Laois w Irlandii. Dostarczają wysokiej jakości programy i projekty młodym ludziom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji społecznej i uczęszczającym do szkół w hrabstwie za pośrednictwem klubów młodzieżowych i grup młodzieżowych. Youth Work Ireland Laois angażuje się w zaplanowany program edukacyjny mający na celu wspomaganie i wzmacnianie rozwoju osobistego i społecznego młodych ludzi poprzez ich dobrowolne uczestnictwo, które uzupełnia ich formalną edukację lub kształcenie i szkolenie zawodowe.

www.ywilaois.com

ABOUT THE PROJECT

Proud Spaces is the name of a three-year Erasmus+ funded project supported by national agency Léargas, that seeks to evidence the practices, processes, activities and methodologies that create safe and inclusive spaces for young LGBTQI+ people in formal and non-formal settings. **The Proud Spaces project places a strong focus on human rights, social inclusion and promotes the participation and voice of young people and youth workers in the support of the LGBTQI+ community.** The current context in Europe is that many young LGBTQI+ people do not feel secure, accepted and safe. 43% of LGBTQI+ people declared that they felt discriminated against in 2019, as compared to 37% in 2012 according to the European Commission LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025 . The Proud Spaces project has been deliberately planned to address these concerns by focusing on European cooperation, youth work methods and values such as empowerment, shared learning and shared policy engagement which promote inclusion, human dignity and human rights. The project seeks to develop tools to support youth work practitioners and others who work with young LGBTQI+ people to develop effective practices and policy resources that will create safe and inclusive spaces for young LGBTQI+ people. **These tools will allow us to better support and respond to the needs of young LGBTQI+ people in Europe and those who work with and advocate for them, as well as influencing and informing European policy.**

O PROJEKCIE

Proud Spaces to nazwa trzyletniego projektu finansowanego w ramach programu Erasmus+ i wspieranego przez irlandzką krajową agencję Léargas, którego celem jest zbadanie praktyk, procesów, działań i metodologii tworzących bezpieczne, inkluzywne przestrzenie dla młodych osób LGBTQI+ w środowiskach formalnych i nieformalnych. **Projekt Proud Spaces kładzie silny nacisk na prawa człowieka, integrację społeczną. Promuje udział i głos młodych ludzi oraz osób pracujących z młodzieżą we wspieraniu społeczności LGBTQI+.** Wiele młodych osób LGBTQI+ w Europie nie czuje się bezpiecznie. Według strategii Komisji Europejskiej na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020-2025, 43% osób LGBTQI+ zadeklarowało, że czuje się dyskryminowanych w 2019 r., w porównaniu z 37% w 2012 r. Projekt Proud Spaces został zaplanowany, aby odpowiedzieć na te obawy, koncentrując się na współpracy europejskiej, metodach pracy z młodzieżą i wartościach, takich jak upodmiotowienie, wspólne uczenie się i wspólne zaangażowanie polityczne, które promują włączenie społeczne, godność ludzką i prawa człowieka. Projekt ma na celu opracowanie narzędzi wspierających osoby pracujące z młodzieżą i osoby pracujące z młodymi osobami LGBTQI+ w opracowywaniu skutecznych praktyk, które stworzą bezpieczne przestrzenie dla młodych osób LGBTQI+. **Narzędzia te pozwolą nam lepiej wspierać i reagować na potrzeby młodych osób LGBTQI+ w Europie oraz tych, którzy z nimi pracują i działają na ich rzecz, a także wpływać na politykę europejską i informować o niej.**

THE PROUD SPACES MODEL

Working with LGBTQI+ youth is based not only on general principles of youth work, but also **on the specific needs of queer youth**. Practices for working with LGBTQI+ youth vary depending on the youth work environment. Some youth organizations provide dedicated spaces for LGBTQI+ young people, while others provide open inclusive spaces where all young people gather. Both approaches are valuable. Interviews conducted as part of the project show that in dedicated needs it is easier to meet the specific needs of LGBTQI+ youth.

Effective work with LGBTQI+ youth requires asking questions, listening and learning on the part of youth workers. When we talked to youth workers about why this is the case, they explained that the situation for LGBTQI+ youth can be very dynamic, with concepts and ideas about identity changing very quickly. In this context, even LGBTQI+ youth workers, who themselves have come out as LGBTQI+ in recent years, may have a very different experience than the young people they work with. **Youth workers need to ask questions sincerely and with good intentions, to listen, understand and accept the experiences and ideas of LGBTQI+ young people about themselves.**

THE PROUD SPACES MODEL

The Proud Spaces model focuses on a **holistic approach**. It assumes that when working with LGBTQI+ youth, **we should respond to the needs, aspirations and challenges of LGBTQI+ young people by considering the whole young person, not just the identity aspect**. Empower LGBTQI+ young people to address issues and concerns that affect their lives. Consistently challenge words and behaviors that are disrespectful, intimidating or motivated by hate, and respond to any incidents.

The Proud Spaces model also recognizes the importance of **connecting LGBTQI+ youth to broader local, national and international networks that support their personal and social development in a safe and inclusive way**.

LGBTQI+ youth workers say **it is important to learn from each other**. They stress the value of asking youth questions that help them use their voices to discuss themselves and their aspirations. **LGBTQ+ youth workers emphasize the importance of active listening, sharing decision-making opportunities, and communicating openness and acceptance**.

Learn more about the Proud Spaces model and Theory of Change in the publication *Moving LGBTQI+ Youth Work Towards Promising Practices*.

Moving LGBTQI+ Youth Work Towards Promising Practices: <https://www.youthworkireland.ie/wp-content/uploads/2023/09/Moving-LGBTQI-Youth-Work-Towards-Promising-Practices-for-Printing.pdf>

MODEL PROUD SPACES

Praca z młodzieżą LGBTQI+ opiera się nie tylko na ogólnych zasadach pracy z młodzieżą, ale też **specyficznych potrzebach młodzieży queerowej**. Praktyki pracy z młodymi osobami LGBTQI+ różnią się w zależności od środowiska pracy z młodzieżą. Niektóre organizacje młodzieżowe zapewniają dedykowane przestrzenie dla młodych osób LGBTQI+, podczas gdy inne zapewniają otwarte przestrzenie integracyjne, w których gromadzą się wszyscy młodzi ludzie. Oba podejścia są wartościowe. Z rozmów przeprowadzonych w ramach projektu wynika, że w dedykowanych potrzebach łatwiej spełniać specyficzne potrzeby młodzieży LGBTQI+.

Skuteczna praca z młodzieżą LGBTQI+ wymaga zadawania pytań, słuchania i uczenia się ze strony osób pracujących z młodzieżą. Kiedy rozmawialiśmy osobami pracującymi z młodzieżą, dlaczego tak jest, wyjaśnili oni, że sytuacja młodych osób LGBTQI+ może być bardzo dynamiczna, a pojęcia i idee dotyczące tożsamości zmieniają się bardzo szybko. W tym kontekście nawet osoby pracujące z młodzieżą LGBTQI+, które same w ostatnich latach miały coming out jako osoby LGBTQI+, mogą mieć zupełnie inne doświadczenia niż młodzi ludzie, z którymi pracują. **Osoby pracujące z młodzieżą muszą zadawać pytania szczerze i z dobrymi intencjami, słuchać, rozumieć i akceptować doświadczenia i pomysły młodych osób LGBTQI+ na swój temat.**

MODEL PROUD SPACES

Model Proud Spaces skupia się na **holistycznym podejściu**. Zakłada, że pracując z młodzieżą LGBTQI+ **powinniśmy reagować na potrzeby, aspiracje i wyzwania młodych osób LGBTQI+ biorąc pod uwagę całą młodą osobę, a nie tylko aspekt jej tożsamości**. Umożliwiać młodym osobom LGBTQI+ zajęcie się kwestiami i obawami, które mają wpływ na ich życie. Konsekwentnie kwestionować słowa i zachowania, które są pozbawione szacunku, zastraszające lub motywowane nienawiścią i reagować na wszelkie incydenty.

Model Proud Spaces zakłada też, że ważne jest **łącznie młodych osób LGBTQI+ z szerszymi lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi sieciami, które wspierają ich rozwój osobisty i społeczny w bezpieczny i integracyjny sposób**.

Osoby pracujące z młodzieżą LGBTQI+ mówią, że ważne jest **uczenie się od siebie nawzajem**. Podkreślają, że warto zadawać młodzieży pytania, które pomagają im wykorzystywać swój głos w dyskusji o sobie i swoich aspiracjach. **Osoby pracujące z młodzieżą LGBTQ+ podkreślają, że ważne jest aktywne słuchanie, dzielenie się możliwością podejmowania decyzji, komunikowanie otwartości i akceptacji**.

Więcej o modelu Proud Spaces i Teorii Zmiany dowiesz się z publikacji *Moving LGBTQI+ Youth Work Towards Promising Practices*.

Moving LGBTQI+ Youth Work Towards Promising Practices: <https://www.youthworkireland.ie/wp-content/uploads/2023/09/Moving-LGBTQI-Youth-Work-Towards-Promising-Practices-for-Printing.pdf>

THE YOUTH WORK PRINCIPLES

Strengths

Youth workers recognize that young LGBTQI+ people have strengths that can be supported. We assume that the young person has agency and is actively involved in solving their own problems and achieving their own goals.

Rights-based

The development of policies and services that positively impact the lives of LGBTQI+ young people has historically been linked to efforts to secure rights.

Youth-oriented

The Proud Spaces project has shown that youth work with LGBTQI+ young people tends to have a stronger focus on advocacy and self-advocacy, with young people as experts and youth workers as facilitators. Therefore, it is important to provide space for young people to move between expert and participant positions. This also means that youth workers must consistently ask questions and listen to understand young people's experiences and views.

Safety and well-being of young people

We know that LGBTQI+ young people face more discrimination than others, so creating a safe space where trust and acceptance are the cornerstones of the service is critical to the participation and safety of LGBTQI+ young people. Empathy and non-judgment also create a safe and supportive environment for young LGBTQI+ people.

Promoting equality and inclusion

Foster an environment of inclusion and equality where young LGBTQI+ people feel comfortable discussing their concerns, questions and experiences. This can often include creating open and accepting spaces where individuals can freely express their thoughts and feelings without fear of discrimination or stigma.

Educational and developmental

Providing a safe space where young LGBTQI+ individuals can be empowered and supported in their social, educational and personal development through a combination of enjoyable, challenging and educational activities and programs. According to the interviews in this project, the coming out process is the most difficult for young LGBTQI+ people. Youth workers can support them in developing their voice, self-esteem, sense of influence and place in the world.

Dedicated to providing quality youth work

Make sure you stay up-to-date on professional practices, issues and topics relevant to LGBTQI+ youth. Consultations with youth workers in this project revealed that staff can sometimes be confused by the rapidly changing cultural landscape.

ZASADY W PRACY Z MŁODZIEŻĄ

Bazowanie na mocnych stronach

Osoby pracujące z młodzieżą uznają, że młode osoby LGBTQI+ mają mocne strony, które można wspierać. Zakładamy, że młoda osoba ma sprawczość i jest aktywnie zaangażowana w rozwiązywanie własnych problemów i osiągnięcie własnych celów.

Dążenie do praw młodych osób LGBTQI+

Rozwój polityk i usług, które pozytywnie wpływają na życie młodych osób LGBTQI+, był historycznie powiązany z wysiłkami na rzecz zabezpieczenia praw.

Zorientowanie na młodego człowieka

Projekt Proud Spaces pokazał, że praca młodzieży z młodymi osobami LGBTQI+ ma tendencję do silniejszego skupiania się na rzecznictwie i samodzielności, z młodymi ludźmi w roli ekspertów i osobami pracującymi z młodzieżą w roli facylitatorów. Dlatego ważne jest zapewnienie młodym ludziom przestrzeni do poruszania się między pozycją eksperta a uczestnika. Oznacza to również, że osoby pracujące z młodzieżą muszą konsekwentnie zadawać pytania i słuchać, aby zrozumieć doświadczenia i poglądy młodych ludzi.

Bezpieczeństwo i dobre samopoczucie młodych ludzi

Wiemy, że młode osoby LGBTQI+ spotykają się z większą dyskryminacją niż inni, dlatego stworzenie bezpiecznej przestrzeni, w której zaufanie i akceptacja są podstawą usługi, ma kluczowe znaczenie dla uczestnictwa i bezpieczeństwa młodych osób LGBTQI+. Empatia i brak osądzania również tworzą bezpieczne i wspierające środowisko dla młodych osób LGBTQI+.

Promowanie równości i integracji

Wspieranie środowiska integracji i równości, w którym młode osoby LGBTQI+ czują się swobodnie omawiając swoje obawy, pytania i doświadczenia. Może to często obejmować tworzenie otwartych i akceptujących przestrzeni, w których osoby mogą swobodnie wyrażać swoje myśli i uczucia bez obawy przed dyskryminacją lub napiętnowaniem.

Rozwój edukacyjny i rozwojowy

Zapewnienie bezpiecznej przestrzeni, w której młode osoby LGBTQI+ mogą być wzmacniane i wspierane w rozwoju społecznym, edukacyjnym i osobistym poprzez połączenie przyjemnych, wymagających i edukacyjnych działań i programów. Z rozmów w tym projekcie wynika, że proces coming outu jest najtrudniejszy dla młodych osób LGBTQI+. Osoby pracujące z młodzieżą mogą wspierać ich w rozwijaniu głosu, poczucia własnej wartości, wpływu i miejsca w świecie.

Zapewnienie wysokiej jakości pracy z młodzieżą

Upewnij się, że jesteś na bieżąco z praktykami zawodowymi, kwestiami i tematami istotnymi dla młodych osób LGBTQI+. Konsultacje z osobami pracującymi z młodzieżą w ramach tego projektu wykazały, że pracownicy mogą być czasami zdezorientowani szybko zmieniającym się krajobrazem kulturowym.

LGBTQ+ Young People in Europe

The young LGBTQI+ community is especially vulnerable. When we think about the “youth” part of the community, we should consider teenagers between 13 and 20 in their school years. This time can be particularly difficult due to certain factors. First of all, LGBTQI+ people are a minority often exposed to the discrimination in society. Being a minor can be an additional trait that causes potential exclusion which can lead to cross discrimination (when more than one trait is concerned). Furthermore, young people are especially vulnerable due to the fact that they are in a natural process of discovering themselves. The difficulties of coming out may be not understood by heterosexual or cisgender peers. Last but not least, the education systems in many countries in the European Union are not fully prepared to support the LGBTQI+ community. Unfortunately, some problems are not solved because of lack of necessary knowledge or skills among teachers. All of these reasons contribute to the risk of mental health crises among LGBTQI+ teenagers. This risk is already higher than in the overall young population due to potential bullying or minority stress. The main research regarding inclusive education systems in the European Union were both undertaken by IGLYO. The latest update in 2022 shows to what extent the education systems in Europe are responding to the problems of youth LGBTQI+ communities. It should be mentioned however that the report is based only on legal solutions and therefore it does not reflect entirely, for instance, the attitudes in society and atmospheres in particular schools. Key findings of the report show the huge difference between many countries in the E.U. Only 6 of them provide most of the measures recommended by IGLYO. These are Luxembourg, Malta, The Netherlands, Norway, Portugal and Sweden. 2 countries in the E.U. have failed to implement any measure concerning LGBTQI+ inclusive education (Latvia and Poland) and 2 have unfortunately implemented legislation that goes against the right to education of LGBTQI+ learners (Hungary and Latvia). Moreover, the same countries have also adopted anti-propaganda laws and policies that make it impossible for learners to receive inclusive content in schools. In general, the situation in Europe marks significant progress in terms of LGBTQI+ inclusive education as 67% of Member States have at least implemented antidiscrimination laws or action plans. Despite that, other solutions or practices remain unused. The openness and inclusiveness of schools and education systems across the Member States is rising over past years. Awareness of problems of young LGBTQI+ people is the first step to making a larger change. The legal situation and acceptance in society are two main aspects needed for true inclusiveness. The E.U. has a strong role in enhancing equality in this field. Although education is not a proper competence of E.U. institutions, there are many actions to be taken.

Dominik Kuc
GrowSPACE Foundation

LGBTQ+ Young People in Europe

Młoda część społeczności LGBTQI+ jest szczególnie narażona. Kiedy myślimy o "młodzieżowej" części społeczności, powinniśmy wziąć pod uwagę nastolatków i młodych dorosłych w wieku od 13 do 20 lat. Te osoby w większości są okresie szkolnym. Ten okres może być szczególnie trudny ze względu na pewne czynniki. Po pierwsze, osoby LGBTQI+ są mniejszością często narażoną na dyskryminację w społeczeństwie. Bycie nieletnim może być dodatkową cechą, która powoduje potencjalne wykluczenie, co może prowadzić do dyskryminacji krzyżowej (gdy dotyczy to więcej niż jednej cechy). Ponadto młodzi ludzie są szczególnie narażeni ze względu na fakt, że są w naturalnym procesie odkrywania siebie. Trudności związane z coming outem mogą być niezrozumiałe dla heteroseksualnych lub cisplciowych rówieśników. Co nie mniej ważne, systemy edukacji w wielu krajach Unii Europejskiej nie są w pełni przygotowane do wspierania społeczności LGBTQI+. Niestety, niektóre problemy nie są rozwiązywane z powodu braku niezbędnej wiedzy lub umiejętności wśród nauczycieli. Wszystkie te powody przyczyniają się do ryzyka wystąpienia kryzysów zdrowia psychicznego wśród nastolatków LGBTQI+. Ryzyko to jest już wyższe niż w całej młodej populacji ze względu na potencjalne zastraszanie lub stres mniejszościowy. Główne badania dotyczące włączających systemów edukacji w Unii Europejskiej zostały przeprowadzone przez IGLYO. Najnowsza aktualizacja z 2022 r. pokazuje, w jakim stopniu systemy edukacji w Europie reagują na problemy młodzieżowych społeczności LGBTQI+. Należy jednak wspomnieć, że raport opiera się wyłącznie na rozwiązaniach prawnych, a zatem nie odzwierciedla w pełni np. postaw w społeczeństwie i atmosfery w poszczególnych szkołach. Kluczowe ustalenia raportu pokazują ogromną różnicę między wieloma krajami w UE. Tylko 6 z nich zapewnia większość środków zalecanych przez IGLYO. Są to Luksemburg, Malta, Holandia, Norwegia, Portugalia i Szwecja. 2 kraje w UE nie wdrożyły żadnych środków dotyczących edukacji włączającej LGBTQI+ (Łotwa i Polska), a 2 niestety wdrożyły przepisy, które są sprzeczne z prawem do edukacji osób LGBTQI+ (Węgry i Łotwa). Co więcej, te same kraje przyjęły również przepisy i polityki antypropagandowe, które uniemożliwiają uczniom otrzymywanie treści włączających w szkołach. Ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w Europie oznacza znaczny postęp w zakresie edukacji włączającej LGBTQI+, ponieważ 67% państw członkowskich wdrożyło przynajmniej przepisy antidyskryminacyjne lub plany działania. Mimo to inne rozwiązania lub praktyki pozostają niewykorzystane. Otwartość i inkluzywność szkół i systemów edukacji w państwach członkowskich rośnie w ostatnich latach. Świadomość problemów młodych osób LGBTQI+ jest pierwszym krokiem do wprowadzenia większych zmian. Sytuacja prawna i akceptacja w społeczeństwie to dwa główne aspekty potrzebne do prawdziwej inkluzywności. Unia Europejska odgrywa ważną rolę w zwiększaniu równości w tej dziedzinie. Chociaż edukacja nie jest właściwą kompetencją instytucji UE, istnieje wiele działań, które należy podjąć.

Dominik Kuc
Fundacja GrowSPACE

LGBTQ+ Young People in Poland

In Poland, the problem of queer non-acceptance is still very visible. As the GrowSpace Foundation, we deal with issues such as **student rights and mental health topic**. One of our leading projects is the **LGBTQ+ Friendly Schools Ranking**. The survey involves gathering the opinions of students from across the country about safety at their school. Among the questions are such issues as whether same-sex couples can go to prom together, and whether students can count on support from school staff. In three nationwide editions (Ranking of LGBTQ+ Friendly Schools 2021, Ranking of LGBTQ+ Friendly Schools 2022 and Ranking of LGBTQ+ Friendly Schools 2023), we reached a total of more than 57,000 students.

The results of this year's survey show us what is important to young people. **The most important factors in choosing a high school turned out to be the school's openness, an accepting atmosphere and concern for students' mental health (25 percent of responses) and the level of teaching (also 25 percent)**. The young people's responses also show that as many as 81 percent support the LGBTQ+ community, but at the same time, as many as **35 percent of young people perceive signs of non-acceptance at school**.

It is also worth mentioning that, according to ILGA-EUROPE 2023 research, **Poland received only 15% in respect for human rights in terms of equality**. This score puts Poland at a very similar level to Monaco, San Marino and Belarus. Polish law does not allow for the safety of LGBTQ+ people.

Studies by Polish NGOs have also been sounding the alarm about the alarming situation of LGBTQ+ people for several years. **According to the Campaign Against Homophobia's report "The social situation of LGBT people in Poland" for 2015-2016: 69.4 percent of LGBT non-heteronormative youth up to the age of 18 have suicidal thoughts, 49.6 percent of LGBT non-heteronormative youth up to the age of 18 show severe symptoms of depression**.

In turn, according to the report "The Social Situation of LGBT People in Poland" for 2019-2020 (prepared by the Center for Research on Prejudice at the University of Warsaw, commissioned by the Campaign Against Homophobia and Lambda Warsaw Association), **74.29% of LGBT+ teenagers feel lonely. 73.95% of teenagers participating in the survey had experienced suicidal thoughts, and of this group, 40.77% said they experienced suicidal thoughts quite often or very often**.

Martyna Kozdra
GrowSPACE Foundation

LGBTQ+ Young People in Poland

W Polsce problem nieakceptacji osób queer jest wciąż bardzo widoczny. Jako Fundacja Growspace zajmujemy się m.in. kwestiami praw uczniowskich i zdrowia psychicznego.

Jednym z naszych wiodących projektów jest Ranking Szkół Przyjaznych Osobom LGBTQ+. Badanie polega na zebraniu opinii uczniów z całego kraju na temat bezpieczeństwa w ich szkole. Wśród pytań znajdują się takie kwestie jak to, czy pary tej samej płci mogą iść razem na bal maturalny oraz czy uczniowie mogą liczyć na wsparcie ze strony pracowników szkoły. W trzech ogólnopolskich edycjach (Ranking Szkół Przyjaznych Osobom LGBTQ+ 2021, Ranking Szkół Przyjaznych Osobom LGBTQ+ 2022 oraz Ranking Szkół Przyjaznych Osobom LGBTQ+ 2023) dotarliśmy łącznie do ponad 57 000 uczniów i uczennic.

Wyniki tegorocznego badania pokazują nam, co jest ważne dla młodych ludzi. **Najważniejszymi czynnikami przy wyborze liceum okazały się otwartość szkoły, akceptująca atmosfera i troska o zdrowie psychiczne uczniów (25 proc. odpowiedzi) oraz poziom nauczania (również 25 proc.).** Z odpowiedzi młodych ludzi wynika również, że aż 81 proc. z nich wspiera społeczność LGBTQ+, ale jednocześnie aż **35 proc. młodych ludzi dostrzega oznaki braku akceptacji w szkole.**

Warto również wspomnieć, że według badań ILGA-EUROPE 2023, **Polska uzyskała jedynie 15% w zakresie poszanowania praw człowieka pod względem równości.** Wynik ten plasuje Polskę na bardzo zbliżonym poziomie do Monako, San Marino i Białorusi. Polskie prawo nie zapewnia bezpieczeństwa osobom LGBTQ+.

Badania polskich organizacji pozarządowych również od kilku lat biją na alarm o alarmującej sytuacji osób LGBTQ+. **Według raportu Kampanii Przeciw Homofobii "Sytuacja społeczna osób LGBT+ w Polsce" za lata 2015-2016: 69,4 proc. nieheteronormatywnej młodzieży LGBT+ do 18. roku życia ma myśli samobójcze, 49,6 proc. nieheteronormatywnej młodzieży LGBT+ do 18. roku życia wykazuje poważne objawy depresji.**

Z kolei według raportu "Sytuacja społeczna osób LGBT+ w Polsce" za lata 2019-2020 (przygotowanego przez Centrum Badań nad Uprzedzeniami Uniwersytetu Warszawskiego na zlecenie Kampanii Przeciw Homofobii i Stowarzyszenia Lambda Warszawa) **74,29% nastolatków LGBT+ czuje się samotnych. 73,95% nastolatków biorących udział w badaniu doświadczyło myśli samobójczych, a spośród tej grupy 40,77% stwierdziło, że doświadcza ich dość często lub bardzo często.**

Martyna Kozdra
Fundacja GrowSPACE

CITY OF BYDGOSZCZ: THE LOCAL CONTEXT FOR PROMOTING INCLUSIVENESS

One of the tools for **building inclusive spaces** for people belonging to minorities will be the **"Equal Treatment Action Program"**, which is being implemented from 2023 to 2028, along with its goals, lines of action and activities. The document was approved for implementation on October 25 of this year. The full version of the document is available: https://www.prawomiejskowe.pl/UrzadMiastaBydgoszczy/document/991825/Uchwala-LXXII_1508_23

For years, the city has been committed to building an open and tolerant Bydgoszcz, safe, free from violence and exclusion:

- the **Open and Tolerant School project** has been operating in Bydgoszcz since 2017,
- in 2019, a socially active **Bydgoszcz Equal Treatment Council** was established,
- from 2020. Bydgoszcz joins in the celebration of the **International Day of Tolerance**,
- in January 2021, Bydgoszcz authorities signed the **Diversity Charter**, and in October of this year, **the European Charter for Equality of Women and Men in Local Life**,
- in 2022, the **first Park of Tolerance in Poland** was opened,
- in 2022, work began on the **anti-discrimination program "Together Rarer."**

The city provides financial and non-financial support to refugees, seniors, youth, families with many children.

At the same time, I would like to inform you that the City of Bydgoszcz, within its budgetary capabilities, **supports non-governmental organizations by providing funding for the implementation of public tasks in the modes specified by the provisions of the Law on Public Benefit Activity and Volunteerism, including public tasks supporting people at risk of discrimination based on the premise of sexual orientation.**

The city also supports non-governmental organizations non-financially, such as by providing free of charge the space of the Bydgoszcz Center for Non-Governmental Organizations and Volunteerism at 5 Gdańska Street. In addition, we operate on a nationwide basis - within the **Union of Polish Cities** and the **Union of Polish Metropolises** in committees and teams.

Monika Matowska
Chairwoman of the city council

MIASTO BYDGOSZCZ: LOKALNY KONTEKST WSPIERANIA INKLUZYWNOŚCI

Jednym z narzędzi umożliwiających budowanie przestrzeni włączających osoby należące do mniejszości będzie realizowany w latach 2023-2028 „Program Działań na Rzecz Równego Traktowania” wraz z jego celami, kierunkami działań oraz działaniami. Dokument został przyjęty do realizacji 25 października bieżącego roku. Pełna wersja dokumentu dostępna jest: https://www.prawomiejskowe.pl/UrządMiastaBydgoszczy/document/991825/Uchwała-LXXII_1508_23

Miasto od lat angażuje się w działania na rzecz budowania Bydgoszczy otwartej i tolerancyjnej, bezpiecznej, wolnej od przemocy i wykluczenia:

- od 2017 r. w Bydgoszczy działa projekt **Szkoła Otwarta i Tolerancyjna**,
- w 2019 r. powołano działającą społecznie **Bydgoską Radę ds. Równego Traktowania**,
- od 2020 r. Bydgoszcz włącza się w obchody **Międzynarodowego Dnia Tolerancji**,
- w styczniu 2021 r. władze Bydgoszczy podpisały **Kartę Różnorodności**, a w październiku tego roku **Europejską Kartę Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym**,
- w 2022 r. otwarto **pierwszy w Polsce Park Tolerancji**,
- w 2022 r. rozpoczęły się prace nad programem antydyskryminacyjnym **„Razem Rażniej”**.

Miasto udziela wsparcia finansowego i pozafinansowego osób uchodźczych, seniorów, młodzieży, rodzin wielodzietnych.

Jednocześnie informuję, że Miasto Bydgoszcz w ramach swoich możliwości budżetowych **wspiera organizacje pozarządowe udzielając dofinansowania na realizację zadań publicznych w trybach określonych przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**, w tym zadań publicznych wspierających osoby zagrożone dyskryminacją ze względu na przestankę orientacja seksualna.

Miasto wspiera również organizacje pozarządowe pozafinansowo, chociażby nieodpłatnie udostępniając przestrzeń Bydgoskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu przy ul. Gdańskiej 5. Dodatkowo działamy na formach ogólnopolskich – w ramach **Związku Miast Polskich** oraz **Unii Metropolii Polskich** w komisjach i zespołach.

Monika Matowska
Przewodnicząca rady miasta

RANKING OF LGBTQ+ FRIENDLY SCHOOLS

GrowSPACE Foundation serves as the operator of the nationwide LGBTQ+ Friendly Schools Ranking. The survey was initiated by Dominik Kuc. In 2018 and 2019, the Ranking of LGBTQ+ Friendly Schools was held in Warsaw. The main goal of the survey is to enable high school candidates to choose a school that is friendly, open-minded and tolerant, and to create change in specific schools. Starting in 2021, every male and female high school student in Poland can rate their school for openness, safety and acceptance of LGBTQ+ people on a dedicated website www.maparownosci.pl (<https://lgbtplusme.com/>).

The results of the Ranking are presented annually in the form of an interactive Equality Map, which can be filtered by region, district and municipality of residence. Thanks to the Ranking, young people are able to use an additional criterion when choosing a secondary school.

**RANKING
SZKÓŁ
PRZYJAZNYCH
LGBTQ+**

RANKING SZKÓŁ PRZYJAZNYCH LGBTQ+

Fundacja GrowSPACE pełni rolę operatora ogólnopolskiego Rankingu Szkół Przyjaznych LGBTQ+. Badanie zostało zainicjowane przez Dominika Kuca, warszawskiego aktywistę. W 2018 i 2019 roku Ranking Szkół Przyjaznych LGBTQ+ odbywał się w Warszawie. Głównym celem badania jest umożliwienie kandydatom i kandydatkom do szkół średnich wybór szkoły przyjaznej, otwartej i tolerancyjnej, a także wywołanie zmiany w konkretnych szkołach. Począwszy od 2021 roku, każdy uczeń i każda uczennica szkoły ponadpodstawowej w Polsce może oceniać swoją szkołę ze względu na otwartość, bezpieczeństwo i akceptację osób LGBTQ+ na dedykowanej stronie internetowej www.maparownosci.pl (<https://lgbtplusme.com/>).

Wyniki Rankingu corocznie przedstawiane są w formie interaktywnej Mapy Równości, którą można filtrować ze względu na region zamieszkania. Dzięki Rankingowi młodzi ludzie mają możliwość skorzystania z dodatkowego kryterium przy wyborze szkoły ponadpodstawowej.

**RANKING
SZKÓŁ
PRZYJAZNYCH
LGBTQ+**

Announcement of the results of the Ranking of LGBTQ+ Friendly Schools 2022

Ogłoszenie wyników Rankingu Szkół Przyjaznych LGBTQ+ 2022

Announcement of the results of the Ranking of LGBTQ+ Friendly Schools 2023

Ogłoszenie wyników Rankingu Szkół Przyjaznych LGBTQ+ 2023

RAINBOW FRIDAY

Rainbow Friday is an annual celebration aimed at supporting LGBTQ+ youth at school and demonstrating that every student deserves a safe and welcoming school regardless of psychosexual orientation, gender identity or sexual characteristics. Rainbow Friday is celebrated every year on the last Friday in October. In 2023, Rainbow Friday was held on October 27. **This year's edition was created by the GrowSPACE Foundation in partnership with the Campaign Against Homophobia.** We encourage young people to create a safe space in their school by increasing LGBTQ+ visibility and education.

TĘCZOWY PIĄTEK

Tęczowy Piątek to coroczne święto, którego celem wsparcie młodzieży LGBTQ+ w szkole i pokazanie, że każda osoba uczniowska zasługuje na szkołę bezpieczną i przyjazną niezależnie od orientacji psychoseksualnej, tożsamości płciowej czy cech płciowych. Tęczowy Piątek obchodzimy co roku w ostatni piątek października. W 2023 Tęczowy Piątek odbył się 27 października. **Tegoroczna edycja powstała dzięki Fundacji GrowSPACE w partnerstwie z Kampanią Przeciw Homofobii.** Zachęcamy młode osoby do tworzenia safe space'u w swojej szkole poprzez zwiększenie widoczności osób LGBTQ+ i edukację.

Rainbow Friday celebration initiated in 2023 by GrowSPACE Foundation

Obchody Tęczowego Piątku zainicjowane w 2023 roku przez Fundację GrowSPACE

GROWSPACE FOUNDATION'S COOPERATION WITH YOUNG PEOPLE

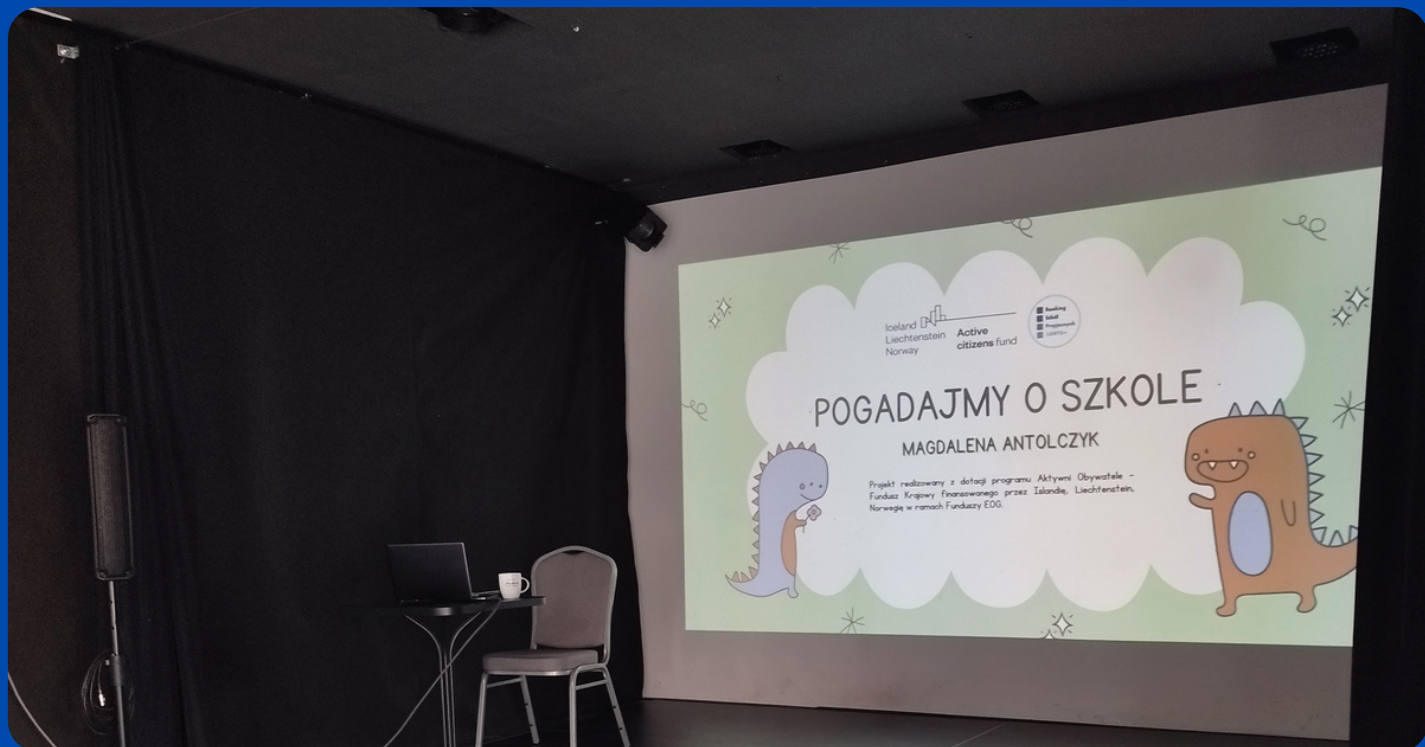
LGBTQI+ youth in Poland are particularly vulnerable to various forms of discrimination. Moreover, youth from many places in Poland do not have the opportunity to attend, for example, events of queer organizations in large cities. When we meet with young people who rarely have the opportunity to be in accepting environments, we always try to:

- **diagnose individual and group needs;**
- **take care of understandable communication - setting rules at the very beginning of the workshop;**
- **take care to give and receive feedback;**
- **build an atmosphere of openness;**
- **refer to common experiences of group members;**
- **plan to participate in such a place that allows all willing people to participate.**

WSPÓŁPRACA FUNDACJI GROWSPACE Z MŁODZIEŻĄ

Młodzież LGBTQI+ w Polsce jest szczególnie narażona na różne formy dyskryminacji. Co więcej, młodzież z wielu miejsc w Polsce nie ma możliwości uczestnictwa np. w wydarzeniach organizacji queerowych w dużych miastach. Kiedy spotykamy się z młodzieżą, która rzadko ma okazję przebywać w akceptujących środowiskach, zawsze staramy się:

- **zdiagnozować potrzeby indywidualne i grupowe;**
- **zadbać o zrozumiałą komunikację – ustalenie zasad już na samym początku warsztatu;**
- **zadbać o udzielanie i przyjmowanie informacji zwrotnych;**
- **budować atmosferę otwartości;**
- **odwoływać się do wspólnych doświadczeń osób członkowskich grupy;**
- **zaplanować uczestnictwo w takim miejscu, które umożliwi uczestnictwo wszystkich chętnych osób.**

Photos from a workshop led by Magdalena Antolczyk, an expert at the GrowSPACE Foundation.

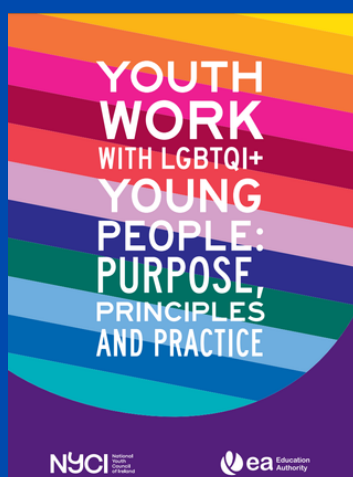
Zdjęcia z warsztatów prowadzonych przez Magdalenę Antolczyk, ekspertkę w Fundacji GrowSPACE.

FIND OUT MORE DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

Moving LGBTQI+ Youth Work Towards Promising Practices: <https://www.youthworkireland.ie/wp-content/uploads/2023/09/Moving-LGBTQI-Youth-Work-Towards-Promising-Practices-for-Printing.pdf>

Proud Spaces Multiplier Event Laois:
<https://www.youthworkireland.ie/wp-content/uploads/2023/05/Youth-Work-Ireland-Proud-Spaces-Booklet-May-2023.pdf>

Proud Spaces Workshop:
<https://www.youthworkireland.ie/wp-content/uploads/2023/08/Youth-Work-with-LGBTQI-YP-Conference-Report-July-2023.pdf>

REFERENCES

- Ilga Europe RAINBOW EUROPE MAP AND INDEX 2023 <https://www.ilga-europe.org/report/rainbow-europe-2023/>
- Sytuacja społeczna osób LGBT+ w Polsce. Raport za lata 2019–2020. <https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2021/12/raport-maly-2019-2020.pdf>.
- Sytuacja społeczna osób LGBT+ w Polsce. Raport za lata 2015–2016. <https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2015/04/Sytuacja-spoeczna-oso%CC%81b-LGBT+-%CC%81w-Polsce-raport-za-lata-2015-2016.pdf>

english version: <https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2019/07/Situation-of-LGBT+-%CC%81Persons-in-Poland-10.07.pdf>

Youth Work Ireland
LAOIS

ECYOC

European Confederation
of Youth Clubs

**GROW
SPACE**

Youth Work Ireland

léargas

Erasmus+